

СТАНОВИЩЕ

От Доц. д-р Надя Минкова Магунска, д.м.

Русенски университет „Ангел Кънчев“, Факултет „Обществено здраве и здравни грижи“ – гр. Русе

САГБАЛ „Д-р Щерев“ – гр. София

На дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“

Професионално направление: 7.1 Медицина, област на висшето образование 7. Здравеопазване и спорт

Научна специалност: Акушерство и гинекология

Автор: Д-р Жени Йорданова Панайотова

Форма на докторантурата: самостоятелна

Научна организация: Медицински университет „Проф. д-р Параскев Стоянов“ – гр. Варна

Тема на дисертацията: Съвременни ултразвукови методи за диагноза и поведение при плацента превия и плацента акрета

Научен ръководител: Проф. д-р Иван Костов, д.м.н.

Общо представяне

Представеният комплект документи е в съответствие с Правилника за придобиване на ОНС „Доктор“ в МУ Варна.

Представеният за официална защита дисертационен труд на д-р Жени Йорданова Панайотова е написан на литературен български език и е изложен на 141 страници, онагледен е с 42 фигури, 18 графики и 48 таблици. Библиографската справка включва 214 заглавия, от които 6 на кирилица и 208 на латиница. Публикациите, свързани с дисертационния труд, са 4.

Актуалност на проблема

Представеният за проучване от дисертанта проблем е особено актуален за модерната клинична практика в областта на акушерството. Предвид високата честота на тежки перинатални усложнения както за майката, така и за плода при състояния на плацента превия и плацента акрета, разработването на диагностични маркери и алгоритми за ранната им диагностика дава възможност за адекватни и навременни действия от страна на проследяващите и водещи раждането специалисти акушер-гинеколози. Особено важно е да се отдиференцират бременните в риск в ранен срок, което ще даде възможност те да бъдат насочено проследявани и чрез правилно лечение – намалени рисковете от усложнения. Предвид полемиката относно извършването на Цезарово сечение по желание и разширени индикации, която се води последните години сред специалистите по акушерство и гинекология, от особена актуалност е разглеждане на значението му като рисков фактор за развитие на плацента превия и плацента акрета при следваща бременност.

Литературен обзор

Прегледът на свързаните с темата на дисертационния труд литературни източници е разгърнат на 34 страници. Анализът е направен задълбочено и прецизно, обобщен е опита на водещи колективи, специалисти и клиници в тази област. Цитираните източници от последните 10 години за близо 30 %, добро впечатление прави включването на български автори.

Обзорът е построен логично, разглежда детайлно всички аспекти на ехографската оценка на плацентата – както нормалната находка, така и патологичните отклонения. Акцент е поставен върху съвременните диагностични достижения и възможности на ехографията. От изложението личи, че Д-р Панайотова познава детайлно темата и оценява творчески литературния материал. Считам, че така представен той притежава значителна познавателна стойност и може да служи като добра основа за разработването на дисертационния труд.

Цел и задачи на дисертационния труд

Да се определи честотата, рисковите фактори, ултразвуковите критерии, точността на ултразвуковия метод и оптималното време за диагнозата на плацента превия и плацента

акрета по време на бременността, за да се създаде адекватен протокол на акушерско поведение, при проследяване на бременности, усложнени с тази плацентарна патология.

Реализацията е обоснована в 9 конкретни задачи. Задачите са много на брой и тяхното изпълнение би имало голяма практическа стойност, което показва забележителна амбиция и познаване на материала.

Смятам, че основната цел, както и поставените задачи са прецизно и ясно формулирани.

Матриали и методи

Проспективно проучване за периода от месец Август 2013 г. до месец Август 2016 г., включващ рутинен визит на пациентки с едноплодна бременност между 11-13 г.с., като част от рутинно проследяване на бременността, на територията на Harris Birthright Research Centre for Fetal Medicine, Kings's College Hospital, Лондон, Великобритания. Изследваният контингент е обширен – обхваща 22 604 едноплодни бременности, с наличие на жив плод и задължителен размер на плода между 45-84 мм. Добро впечатление прави, че проучването е изцяло проспективно, за продължителен период от 3 години. Използване методи са ясни и конкретни, добре онагледени с илюстративен материал.

Резултати, изводи и обсъждане.

Д-р Панайотова е извършила подробен и пълен анализ на получените резултати, които ясно и коректно е представила в табличен и онагледила в графичен вид. Считаю, че особена стойност има определянето на значението на Цезаровото сечение и методите на асистирана репродукция относно последващи усложнения на бременността като плацента превия и плацента акрета. И двете манипулации в съвременната медицинска практика се извършват все по-често, затова е важно да се определят и рисковете, свързани с тях. Докторантът предлага 9 извода, произтичащи пряко от резултатите на дисертационния труд. Изводите, които д-р Панайотова прави имат висока научна и практическа стойност, като ясно определят рискови фактори за плацента акрета като: възраст, етнически произход, гравидитет, паритет, предходно Цезарово сечение и предходна маточна хирургия, и за плацента превия: възраст, начин на забременяване, гравидитет, предходно Цезарово сечение, предходна миомектомия и предходна маточна хирургия. Особено ценни за

практиката и като резултати с оригинален принос към дисертационния труд са създадените примерен протокол за акушерско поведение при плацента акрета и точкова система за диагностика. Обсъждането на получените резултати е подробно, детайлно са разгледани всички ултразвукови маркери за диагностика. Включени са различни гледни точки и мнения на водещи специалисти в областта, подкрепени с богат набор от проучвания и публикации.

Приноси

Приносите на автора са общо 11, като 3 от тях имат оригинален характер. Считаю, че приносите с оригинален характер могат да се имплементират в ежедневната практическа дейност на всеки акушер-гинеколог, извършващ проследяване на бременност и фетална морфология.

Научна дейност

Д-р Панайотова има четири научни публикации, свързани с темата на дисертацията, които са издадени в специализирани медицински издания на български и на английски език.

Нямам критични бележки по същество. Представения дисертационен труд е с висока научна стойност, точно и коректно разработен. Включва голям брой пациенти и е с проспективен характер. В научната практика мултицентровите проучвания имат висока стойност поради намаляване на влиянието на човешкия фактор. Като пожелание към д-р Панайотова, мога да дам предложение за разширение на контингента пациентки, чрез включване и на други центрове и бъдещо разработване на темата, която считам за важна за съвременната акушерка практика.

Заклучение

Работата на д-р Панайотова има всички необходими качества на дисертационен труд поради актуалността на проблема, логичната структура, достоверните резултати и тяхната възпроизводимост в клиничната практика, достоверните изводи и приноси с оригинален и потвърдителен характер

Считаю, че настоящия дисертационен труд на д-р Жени Панайотова напълно отговаря на наукометричните критерии и на правилника за академично развитие на МУ-

Варна за присъждане на образователна и научна степен „доктор“. Като член на Научното жури отговорно и убедено давам положителна оценка на рецензирания от мен труд.

Доц. д-р Надя Магунска, д.м.

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping letters and a long horizontal stroke extending to the right.